N°. 73.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 13 SEPTEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den September.

Door het regeringsblad is openbaar gemaakt de navolgende brief, dien de President der republiek reeds den 18den Augustus aan zijnen te Rome aanwezigen ordonnans-officier, luitenant-kolonel *Ney*, afgezonden heeft:

«Mijn waarde *Ney!*

«De Fransche republiek heeft geen leger naar Rome gezonden om aldaar de Italiaansche vrijheid te onderdrukken, maar integendeel om haar te regelen door ze voor hare eigene buitensporigheden te behoeden, en om haar een vasten grondslag te geven door het herstellen op den pauselijken troon van den vorst, die het eerst den weg der nuttige hervormingen met moed betreden had.

«Ik verneem met leedwezen dat de welwillende bedoelingen des Heiligen Vaders zoowel als onze eigen werking, vruchteloos blijven ten gevolge van vijandige hartstogten en invloeden. Men zou de terugkomst des Pausen willen grondvesten op proscriptie en dwingelandij. Zeg uit mijnen naam aan den generaal *Rostolan*, dat hij niet mag dulden dat onder bescherming der driekleurvlag eenige handeling geschiede die met den aard onzer tusschenkomst strijdig is.

«Naar mijn oordeel moet het herstel van het wereldlijk gezag des Pausen plaats hebben op deze voorwaarden: *algemeene amnestie; opdragt van het bestuur aan leeken; invoering van het Code Napoléon en van een liberaal regeringsstelsel.*

«Bij het lezen van de proclamatie der drie kardinaals, heb ik mij persoonlijk beleedigd gevoeld, toen ik zag dat daarin zelfs van den naam van Frankrijk geene melding gemaakt, noch gewaagd wordt van de opofferingen onzer dappere soldaten.

«Elke beleediging onzer vlag of der Fransche uniform aangedaan, grieft mij ten diepste, en ik verzoek u wel bekend te maken, dat Frankrijk, [illegible] dien het zijne diensten niet verkoopt, ten minste dankbaarheid voor zijne opofferingen en zelfverloochening vordert.

«Toen onze legers Europa doorkruisten lieten zij overal de vernietiging der feodale misbruiken en de kiemen der vrijheid als sporen van hunnen doortogt achter; men moet niet kunnen zeggen dat in 1849 een Fransch leger in een anderen zin heeft kunnen handelen en andere uitkomsten te weeg brengen.

«Zeg aan den generaal dat hij het leger uit mijnen naam voor zijn edel gedrag bedanke. Ik heb met leedwezen gehoord dat het zelfs naar het stoffelijke niet behandeld is geworden zoo als het behoorde. Er moet niets verzuimd worden om aan onze troepen de vereischte verpleging te verschaffen.

«Ontvang enz.»

Alle dagbladen houden zich met dezen brief bezig en vellen hun oordeel daarover, hetwelk natuurlijk, naar mate van hunne kleur, zeer uiteenloopend is. Sommigen juichen het schrijven van den President, zoo wat vorm als wat inhoud betreft hoogelijk toe; anderen weten geen woorden te vinden om hunne verbolgenheid uit te drukken over de vermetelheid van den President en zijne raadslieden, om het wereldlijk gezag van den Paus aan te randen; weder anderen keuren den inhoud niet af, maar stooten zich aan den vorm, en achten het inconstitutioneel dat de President zelf bij een onderhandsch schrijven gedaan heeft, wat door den verantwoordelijken minister van buitenlandsche zaken had behooren te geschieden; nog anderen maken op den vorm geene aanmerking, maar zijn van oordeel dat het afzenden van den brief een onhandige maatregel is geweest, die in de bestaande omstandigheden tot noodlottige verwikkelingen aanleiding zal kunnen geven. Na den eersten indruk begon men echter te begrijpen, dat, zoo al ten gevolge van den brief van den President, eenige nieuwe moeijelijkheden mogten ontstaan, deze dan toch alleen den voortgang der onderhandelingen zouden vertragen, maar in elk geval ook langs den weg der onderhandeling opgeruimd zouden worden.

De heeren *Molé*, *Thiers* en hunne aanhangers zijn, naar men verzekert, niet tevreden over den door den Voorzitter gedanen stap. Op den inhoud van den brief kunnen, volgens die Staatslieden, kwalijk aanmerkingen worden gemaakt; doch de tijd tot bekendmaking der daarin vervatte staatkundige denkbeelden was, naar hunne meening, nog niet gekomen.

— Er is sprake, den generaal *Jerôme Bonaparte* tot maarschalk van Frankrijk te verheffen. Hij is op dit oogenblik de oudste der Fransche generaals.

— Bij voortduring spreekt men veel van het concilie, hetwelk den 15den alhier gehouden worden. Verscheidene bisschoppen zijn reeds aangekomen. Men zegt dat de geestelijke dagbladen verslag zullen geven van de beraadslagingen dezer vergadering.

— Het officiële Spaansche dagblad heeft de benoemingen medegedeeld van den heer *Bravo Murillo* tot minister van finantiën en van den heer *Manuel Seijas-Lozano* tot minister van onderwijs en openbare werken. — Koningin *Isabella* heeft den generaal *Changarnier* het grootkruis der orde van *Karel III* geschonken. — Men bleef zeggen dat de Cortes in het begin van October zullen worden geopend, en dat de behoudende partij den heer *Mon* tot voorzitter der Vergadering wil benoemd hebben.

Van den 10den.

Nadat de *Moniteur Universel* gisteren een artikel van den *Moniteur du Soir* gelogenstraft had, weerspreekt het thans een artikel van *la Patrie*, hetwelk strekte om het publiek aan te kondigen dat de brief van den president der republiek aan den heer *Neij*, door den minister van het openbaar onderwijs, den heer *Falloux*, volkomen werd goedgekeurd. De *Moniteur Universel* zegt in antwoord daarop, dat het berigt van *la Patrie* buiten kennis van den minister *Falloux* is geplaatst, die zich met de bewoordingen niet zou hebben kunnen vereenigen. de mededeeling van den brief des presidents was geheel officieus geweest, en niet bestemd om publiek gemaakt te worden. — Uit deze verschillende verklaringen en logenstraffingen blijkt genoeg dat een gedeelte van het ministerie den meergenoemden brief goedkeurt, een ander gedeelte dien afkeurt, waaruit onvermijdelijk, bij de andere reeds bestaande redenen, eene scheuring moet ontstaan. Men meldt dan ook weder, dat de heer *Falloux* in een op heden gehouden ministerraad bepaald op zijne demissie aangedrongen heeft, en men verwacht dan ook spoedig eene ministeriële crisis.

Naar men wil zou het gouvernement eergisteren depêches van den generaal *Rostolan* uit Rome ontvangen hebben, waarin hij ernstig verzoekt in het kommandement te worden vervangen.

De berigten uit Rome gaan tot den 31sten Augustus. Het schijnt dat [illegible] heeft gemaakt, en men er, even zoowel als hier, eene eenigzins oorlogzuchtige strekking in gezien heeft. De Romeinen zouden dan ook eene soort van demonstratie hebben willen doen, ter eere der Franschen en vijandig jegens de pauselijke commissie der drie kardinalen, maar de generaal *Rostolan* had zulks in tijds belet.

— De president der republiek doet thans een uitstap op den spoorweg naar Lyon. Te Melun en Sens is hij met veel geestdrift ontvangen, en aan het geroep van *leve Napoleon! leve de Keizer!* heeft het weder niet ontbroken. De taal des presidents in zijn' brief zou ook daartoe bijgebragt hebben.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56; 5 pCt 88,80; Rom. L. 78½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den September.

Onze bladen behelzen eene aankondiging van den Rijksminister van finantien, houdende, dat, ten gevolge van den terugkeer des Aartshertogs-Rijksstedehouder, de minister, generaal *Jochmus*, de leiding van het Rijksministerie voor de marine op zich genomen heeft.

— Volgens berigten uit Berlijn van den 8sten dezer, hebben de Koning en de Koningin van Pruissen die zich te Dresden bevonden, zich den vorigen dag met den Koning van Saksen naar Teplitz begeven, alwaar ook de Keizer van Oostenrijk verwacht werd.

— De Pruissische Tweede Kamer heeft den 6den en 7den dezer beraadslaagd over het verslag van hare commissie betrekkelijk het Duitsche vraagstuk en overeenkomstig de conclusie van deze het volgende besluit genomen:

«De kamer, gezien de bescheiden betrekkelijk de Duitsche staatsregeling die de regering in de zitting van den 25sten Augustus heeft medegedeeld en welke door den koninklijken commissaris toegelicht, zijn, verleent hare bekrachtiging aan het verbond, dat de regering op den 26sten Mei met de regeringen van Saksen en Hannover gesloten heeft: zij verklaart zich bereid om de regering op den bij dit verdrag ingeslagen weg naar vermogen te ondersteunen.

«De kamer erkent dat art. 111 der Pruissische constitutie van toepassing is op de staatsregeling welke met gemeen overleg tusschen de verbonden regeringen en den bijeen te roepen rijksdag tot stand gebragt zal worden.»

De eerste zinsnede van dit besluit is met 291 tegen 3, de laatste met 221 tegen 73 stemmen vastgesteld.

— De Pruissische eerste kamer heeft den 8sten dezer een aanvang gemaakt met de beraadslagingen over de herziening der constitutie en de eerste zes artikelen zonder belangrijke veranderingen aangenomen. Een voorstel om bij het 4de artikel, hetwelk de gelijkheid van alle Pruissen voor de

wet vaststelt, eene bepaling te voegen, waarbij de adel zou worden afgeschaft, heeft geene ondersteuning gevonden.

— De jongste berigten omtrent den gezondheidstoestand van den grootvorst *Michiel* luiden gunstiger. Den 4den dezer werd te Warschau het drie en twintigjarig krooningsfeest des Keizers en der Keizerin van Rusland gevierd.

— Door den Rijkskanselier graaf *van Nesselrode* is aan de Russische gezanten bij de vreemde hoven de navolgende circulaire gezonden:

« *Warschau*, 19/31 Augustus 1849.

«De bulletins die ik u heb toegezonden hebben u geregeld aangaande den loop der krijgsverrigtingen in Hongarije onderrigt.

«De strijdkrachten der opstandelingen, aan den eenen kant achtervolgelijk tot achter de Theiss teruggedrongen, aan den anderen kant door den generaal *Luders* in Zevenbergen herhaaldelijk geslagen en verstrooid, zijn zoodanig in het naauw gebragt, dat zij hunne zaak als verloren moesten beschouwen.

«In die omstandigheden heeft het revolutionnair bewind zich ontbonden. *Görgey*, die met dictatoriale magt bekleed was geworden, heeft zich op genade en ongenade en zonder eenige voorwaarde te bedingen overgegeven. Zijne troepen, de kern der magt van de opstandelingen, bestaande uit 30,000 man infanterie en 5000 man kavallerie, met 144 kanonnen, hebben de wapenen nedergelegd voor den generaal graaf *Rüdiger*, dien de veldmaarschalk vorst van Warschau naar Grosswardein had doen oprukken.

«Reeds hebben een groot aantal vijandelijke afdeelingen dit voorbeeld gevolgd. De vesting Arad is door de keizerlijke troepen bezet. Eindelijk heeft een laatste korps opstandelingen in Zevenbergen (12 bataillons infanterie sterk) zich aan den generaal *Luders* onderworpen. De voornaamste Poolsche aanvoerders zijn gevlugt.

«Wij kunnen dus thans den oorlog als geëindigd beschouwen. De tegenstand, dien men hier en daar nog mogt ontmoeten, kan de beslissende uitkomst niet vertragen.

«De Goddelijke Voorzienigheid heeft onze pogingen gezegend. Het leger des Keizers, roemrijk aangevoerd door den veldheer die het reeds zoo menigmalen ter overwinning heeft geleid, heeft zich zijn ouden roem ten volle waardig betoond. Het heeft aan de verwachting van onzen doorluchtigen meester beantwoord. Van hunne kant hebben de Oostenrijksche troepen, onder het bevel van den generaal baron *Haynau*, en door eene onzer divisiën ondersteund, schitterende voordeelen behaald, en daardoor veel bijgedragen tot het resultaat hetwelk wij gemeenschappelijk verkregen hebben.

«Mijne circulaire van 27 April heeft u bekend gemaakt met de redenen welke Z. M. den Keizer bewogen hebben om aan dezen oorlog deel te nemen, met de inzigten waarmede hij zulks deed, met het doel dat hij zich had voorgesteld.

«De gevaren, die de veiligheid onzer grenzen konden bedreigen, zijn afgewend. Hongarije is tot de gehoorzaamheid aan zijn wettigen souverein teruggekeerd: de integriteit van het Oostenrijksche grondgebied, zoodanig als die bij het Weener tractaat gewaarborgd werd, is verzekerd.

«Dit is het resultaat van den bijstand, dien de Keizer aan Z. K. K. Apostolische Majesteit verleend heeft. Dit is ook de eenige belooning, welke onze verheven meester beoogde, toen hij zijn leger met dat van zijn doorluchtigen bondgenoot vereenigde.

«Onze bijstand, ter goeder trouw aangeboden, is met vertrouwen aangenomen. Die gevoelens hebben den grondslag uitgemaakt der betrekkingen tusschen de beide souvereinen. Zij zullen evenzeer ten grondslag strekken aan het bondgenootschap tusschen hunne rijken. De taak des Keizers is vervuld. Zijne troepen hebben bevel ontvangen om het Hongaarsche gebied te ontruimen, en zullen weldra achtervolgelijk over onze grenzen terugkeeren.

«Gij zijt gemagtigd om deze depêche mede te deelen aan de regering, bij welke gij de eer hebt onzen verheven souverein te vertegenwoordigen."

— De Weener dagbladen van den 7den dezer melden, dat de Keizer den 10den, vergezeld door den vorst *von Schwarzenberg* en eenige andere ministers, de voorgenomen reis naar Triëst zou aanvaarden en te Laybach eene bijeenkomst met den Koning van Napels en den Kroonprins van Toscane hebben zou. Naar men te Weenen beweerde zoude ook Z. H. de Paus zich ter bijwoning van die bijeenkomst naar Laybach begeven, of zich, ingeval hij verhinderd wierd, door twee kardinaals aldaar laten vertegenwoordigen; terwijl ook de veldmaarschalk *Radetzky* uitgenoodigd zou zijn om zich derwaarts te vervoegen.

De baron *Haynau* was uit Pest in Weenen aangekomen. De aan Komorn toegestane wapenstilstand is afgeloopen, zonder dat die vesting zich heeft overgegeven. Volgens de laatste berigten van daar, zou *Klapka*, al zijne pogingen om de bezetting van de noodzakelijkheid der overgave te overtuigen ziende mislukken en het vertrouwen der soldaten verloren hebbende, het bevel hebben nedergelegd en daarin door een der graven *Esterhazy* vervangen zijn. De Oostenrijksche troepen onder den generaal *Nugent* rukken steeds nader om genoemde vesting bijeen, ten einde haar geheel te omsingelen en het beleg te beginnen, hetwelk men vreest dat nog veel bloeds zal kosten, daar de bezetting, die in de laatste dagen nog vrij wat versterking ontvangen had en van alle benoodigdheden ruim voorzien was, vast besloten scheen te hebben om zich tot het uiterste te verdedigen.

— Te Weenen heeft men den 5den de officiële bevestiging ontvangen der tijding dat *Kossuth*, *Dembinski* en *Messaros* zich te Widdin bevinden. Zij hadden zich onder bescherming van het Britsche consulaat gesteld en hun voornemen te kennen gegeven om naar Engeland de wijk te nemen. De generaal *Görgey* bevond zich reeds sedert eenige dagen te Grätz in Stiermarken en genoot aldaar volkomen vrijheid.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den September.

In de zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Vrijdag en Zaturdag zijn de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over het eenig artikel van het wetsontwerp houdende bekrachtiging eener met de Handelmaatschappij geslotene overeenkomst. Verscheiden amendementen werden op dit ontwerp voorgesteld, tot eindelijk Zaturdag avond door den heer *Smit* eene motie van orde werd gedaan om de beraadslagingen te sluiten, hetwelk met eene meerderheid van 40 tegen 18 stemmen werd aangenomen.

Voor dat men tot de stemming is overgegaan, is het woord verleend aan den Minister van Koloniën, die verklaard heeft dat hij de zekerheid heeft verkregen, dat, indien er eenig amendement mogt worden aangenomen, den inhoud van het contract betreffende, dit zou moeten worden beschouwd als eene verwerping der voordragt, daar de directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij verklaard heeft, dat zij in geene verandering van het contract zou kunnen toestemmen. Het is op dien grond, dat de Regering meent zich te moeten verklaren tegen alle amendementen, met uitzondering van dat van den heer *Donker Curtius*.

De beraadslagingen nu gesloten zijnde, werden eerst de verschillende amendementen in omvraag gebragt en *allen* verworpen, daarna het eenig artikel van het ontwerp met 32 tegen 26 stemmen aangenomen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is door de respective daarvoor vroeger benoemde commissiën rapport uitgebragt:

1°. bij monde van den heer *Westerhoff*, omtrent het verslag over den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen gedurende 1847;

2°. bij monde van den heer *van Rijckevorsel*, omtrent de rekening wegens den achterstand over 1840 en vroegere jaren.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad:

1°. over het wets-ontwerp tot inwisseling van zilveren speciën; welk wets-ontwerp met 50 tegen 6 stemmen is aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Slicher van Domburg*, *van Nispen van Sevenaer*, *van Doorn*, *Dirks*, *Reinders* en *van der Heijde*;

2°. over het wets-ontwerp tot ontneming der hoedanigheid van standpenningen aan gouden munten; welk wets-ontwerp met algemeene stemmen is aangenomen, en wel nadat het 4de artikel, op voorstel van den heer *van Rijckevorsel*, eene wijziging had ondergaan, waartegen de Minister van Finantiën verklaarde geen bezwaar te hebben. Dat artikel luidt thans aldus: « Vóór of uiterlijk op den laatsten December 1852 worden de krachtens deze wet uitgegeven muntbiljetten, op de daartoe door Ons aan te wijzen tijdstippen, voor de sommen daarin uitgedrukt, wederom ingetrokken tegen zilveren Nederlandsche muntstukken."

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft Maandag hare werzaamheden hervat. Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren de beide volgende door de Tweede Kamer toegezonden wets-ontwerpen, als: een wets-ontwerp omtrent de heffing van provinciale belastingen in Friesland, en een wets-ontwerp tot bekrachtiging eener met de Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten overeenkomst. Deze wetsontwerpen zijn verzonden naar de afdeelingen voor de maand September, welker trekking in dezelfde zitting heeft plaats gehad.

— De Regering heeft geantwoord op het verslag der afdeelingen wegens het ontwerp, tot verhooging van uitgaven voor het spoediger openbaar maken van het officieel verslag van de Handelingen der Kamers. De memorie zegt, onder anderen, die spoedige mededeeling op prijs te stellen, maar het is der Regering voorgekomen, bedenkelijk te zijn, *thans* buitengewone kosten daartoe te besteden. «De Regering» zoo luidt deze zinsnede in de memorie van beantwoording, «is er dagelijks op uit, kosten te besparen, uitgaven te verminderen, op alle wijzen te bezuinigen; daartoe is zij verpligt, ambtenaren af te danken, verdienstelijke personen buiten betrekking te stellen, huisgezinnen ongelukkig te maken, meerdere behoeften van het algemeen onbevredigd te laten; zij vindt zich dikwerf buiten staat, het noodige te bekostigen voor de stoffelijke belangen der Natie, en onder den druk van zoodanige omstandigheden, valt het niet gemakkelijk, buitengewone kosten van geen gering bedrag te besteden aan deze onstoffelijke belangen dierzelfde Natie, juist op het oogenblik, waarop zij aan andere van hare onstoffelijke belangen hare bescherming, ten minste ten deele, moet ontrekken. Daarom zeide de Regering van den beginne af, dit wets-ontwerp te bestemmen, om het verlangen der Vertegenwoordiging ten opzigte van dit ontwerp te vernemen, ten einde zich daarnaar te schikken. Het bijzondere van dit onderwerp vormt, onder deze bijzondere omstandigheden, voor de Regering ook een bijzonder standpunt."

Na beantwoording der meer bijzondere bedenkingen, heeft de Regering, wat de gewenschte vermindering van het zegelregt der dagbladen betreft, zich bepaald tot de volgende zinsnede:

« De Regering wil gaarne medewerken, om de uitgevers der gewone dagbladen, zooveel in haar vermogen is, aan te moedigen tot het geven van meer omstandig verslag van het verhandelde in de zitting der Kamers. De behoeften der schatkist laten evenwel voor het tegenwoordige niet toe, dat anders te doen, dan door de voormelde uitgevers te vergunnen, bij hunne dagbladen, op afzonderlijke vellen ongezegeld papier, verrlag te geven van het verhandelde in de openbare vergaderingen van de beide Kamers der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten en van de gemeenteraden, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat op die ongezegelde bijlagen hunner dagbladen niets anders werde vermeld dan die handelingen, zonder eenige bijvoeging van hetgeen in die vergaderingen niet is gezegd, gelezen of geschied. Aan het voornemen daartoe zal spoedig uitvoering worden gegeven, door eene wets-voordragt, tot het verleenen dezer vergunning gevorderd."

— De *Staats-Courant* behelst de wet van 13 Augustus jl., tot regeling der toelating en uitzetting van vreemdelingen (*Staatsblad* n°. 39).

— De *Staats-Courant* behelst het programma voor de opening van de vergadering der Staten-Generaal, te 's Hage, aanstaanden Maandag den 17den dezer. Dit programma is nagenoeg aan die van vorige jaren gelijk, met uitzondering dat Z. M. niet te paard, maar in eene koets met acht paarden bespannen, zal zijn gezeten.

— Door Z. M. den Koning zijn, bij verschillende besluiten van den 21sten Junij, geschonken: het grootkruis van de Militaire Willemsorde aan Zijne Majesteit den Keizer van Oostenrijk, aan Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, aan Z. M. den Koning van Denemarken en aan Z. M. den Koning van Hannover, alsmede het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aan Z. K. H. den Kroonprins van Hannover.

Voorts heeft Z. M. dezer dagen verscheidene personen van het gevolg des Kroonprinsen van Zweden tot grootkruis, kommandeurs en ridders van de orde der Eikenkroon benoemd.

— Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft Maandag avond 's Gravenhage verlaten, zich naar Rotterdam begevende, om van daar naar Antwerpen te vertrekken, en vervolgens de terugreis naar Stokholm aan te nemen. Zaturdag heeft Z. K. H. de stad Delft met een bezoek vereerd, de militaire etablissementen, de Koninklijke akademie, de beide groote kerken en de daarin aanwezig zijnde praalgraven bezigtigd.

— In de Hollandsche bladen leest men;

«Men meent uit eene goede hand te weten dat Zijne Exc. de minister van marine *Rijk*, benevens de secretaris-generaal *Quarles van Ufford*, stellig met den 1sten dezer zullen aftreden, en zulks niettegenstaande alle daartoe van hoogerhand aangewende pogingen. Van de vermoedelijke opvolgers van beide genoemde heeren schijnt nog niets met zekerheid bepaald te zijn."

— Uithoofde van de in ons vaderland heerschende ziekte, is door de Regering bepaald, dat de inspectie van de verlofgangers der nationale militie, in plaats van in October, in Mei aanstaande zal plaats hebben, na de sluiting van de zittingen der militieraden.

— In het 8ste district van Gelderland (Zalt-Bommel) is den 10den dezer bij de verkiezing van een lid voor de tweede kamer der Staten-Generaal, met 271 stemmen van de 407 kiezers die hunne stemmen hadden uitgebragt, verkozen Dr. *W. R.* Baron *von Hoëvell*, gewezen predikant te Batavia.

Volgens een berigt uit 's Hage, onder anderen in het *Handelsblad* voorkomende, zouden zich omtrent dit nieuw verkozen lid weder zwarigheden opdoen, daar de betrekking van den heer *van Hoëvell* als bedienaar der godsdienst, ingevolge Art. 91 der grondwet, onvereenigbaar zou zijn met het lidmaatschap der kamer. Bij koninklijk besluit was namelijk bepaald, dat Dr. *W. R.* Baron *van Hoëvell*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, met intrekking van het aan hem verleend ontslag, zal worden beschouwd als predikant te Batavia, met verlof hier te lande.

— Men leest in de *Utrechtsche Courant*: «De commissie voor het hooger onderwijs, hare werkzaamheden geëindigd hebbende, heeft een wets-ontwerp en eene memorie van toelichting ingediend. Met eene groote meerderheid, heeft de commissie aangedrongen op het behoud der drie hoogescholen, met eene aanzienlijke vermeerdering van het getal professoren, en wel aan ééne der hoogescholen bijzonder."

— Men verneemt dat Z. M. bepaald heeft, dat te Harderwijk zal worden opgerigt eene volontaire school, tot opleiding en onderrigting van jongelingen, die als officieren en onder-officieren in de Indiën in dienst verlangen te treden. Geen der jongelingen zal naar de Indiën vertrekken, dan nadat hij twee jaren te Harderwijk als onder-officier gediend en alzoo bewijzen van bekwaamheid zal gegeven hebben. De onder-officieren, die op deze school mogten geplaatst en van daar naar de Indië vertrokken zijn, zullen aldaar hunne studiën moeten voortzetten en binnen de twee jaren in de Oost als officieren geplaatst worden. Er zal alzoo voor jongelingen, die de school te Harderwijk zullen bezoeken, gelegenheid bestaan, om binnen den tijd van *vier* jaren als officieren in Oostindië in dienst te treden.

— In de algemeene vergadering van aandeelhouders in de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij, ll. Vrijdag, onder voorzitting van den heer mr. *Faber van Riemsdijk*, te Amsterdam gehouden, zijn vertegenwoordigd 61,792 aandeelen, uitbrengende 1762 stemmen, van welke alleen 1666, van Engelsche aandeelhouders, werden uitgebragt door den heer mr. *Donker Curtius*. De Commissie, in Junij ll. benoemd, heeft verslag uitgebragt, inhoudende 1°, dat de balans niet kan worden goedgekeurd, dan na door eene commissie te zijn onderzocht, die tot dat einde toegang zal hebben tot al de boeken en bescheiden; 2°, dat de door het algemeen bestuur in October 1848 ontworpen wijziging der statuten zal worden afgestemd, en 3°, dat er noodzakelijkheid bestaat voor eene wijziging der statuten, vooral met betrekking tot het bestuur en deszelfs houding tegen over de deelhebbers, en dat eene commissie zal worden benoemd, om daartoe eene voordragt te doen. Tevens is gebleken, dat de Voorzitter, zoowel als de heer *Donker Curtius*, door het hoofdbestuur geregtelijk zijn gesommeerd, om de balans na een naauwkeurig onderzoek der boeken en bescheiden, te doen goedkeuren, met voorbehoud van zijne regten en actien als volgens de wet. Den volgenden dag is het voorstel, ter benoeming eener commissie tot onderzoek der balans, eenstemmig aangenomen. Daartoe zijn benoemd de heeren *van Riemsdijk, Donker Curtius, Berg, van Meurs, van der Meer de Wijs, Beloe* en *Alicard*, met last, om in de vergadering van den 14den dezer verslag uit te brengen. Het voorstel, ter afkeuring van de in April voorgedragen wijziging der statuten, is, bij meerderheid van stemmen, aangenomen. Ten aanzien van een derde voorstel, de benoeming eener commissie voor het ontwerpen eener nieuwe wijziging in de statuten, heeft de heer *Lipman* verklaard, dat het hoofdbestuur zich buiten advijs verlangde te houden. Bij meerderheid van stemmen is het voorstel aangenomen, en zijn voor de daarbij bedoelde commissie dezelfde leden benoemd, aan welke het onderzoek der balans is opgedragen. De vergadering is tot den 14den dezer verdaagd.

Uit de balans, wegens de exploitatie van den Rijnspoorweg, gedurende het dienstjaar 1848—1849, blijkt, dat is ontvangen een bedrag van *f* 579,337.55, en dat is uitgegeven aan renten *f* 405,000, en aan kosten van exploitatie (die van het hoofdbestuur ad *f* 6506 daaronder gerekend) *f* 303,821.99, te zamen *f* 708,821.99, hetwelk een te kort oplevert van *f* 129,484.44, terwijl het te kort van de vorige jaren op *f* 280,780.88 wordt gesteld, te zamen *f* 410,263.32.

— De afloop der koffijveiling is zeer gunstig geweest. Als de 19,000 balen, nog te Middelburg te veilen, in de verhouding tot de besteede prijzen te Rotterdam en Amsterdam werden verkocht, dan heeft de veiling, globaal berekend, 4 1/4 millioen gulden meer opgebragt, dan men eene maand te voren taxeerde, ruim 3 millioen gulden meer dan naar de taxatie van de voorjaars-veiling, en ruim 4 1/2 millioen gulden meer dan naar die van September 1848.

— Men verneemt met genoegen, dat het den heer *H. G. Rissik*, genees-, heel- en verloskundige, te Linschoten, is mogen gelukken aan den aldaar wonende *W. Kok*, een arm grijsaard van 74 jaren, het gezigt weder te schenken door eene gelukkige operatie van het cataract op de beide oogen. De lijder was een jaar blind geweest, en gevoelt thans met dankbaarheid aan zijn bekwamen weldoener, dat zijn gezigt met den dag in sterkte wint.

— Den 6den September is onder de gemeente Raamsdonk, een tweejarige knaap met name *Michiel Kommers*, verdronken; spelende was het kind zonder opzicht de achterdeur der woning uitgegaan, en werd weinige oogenblikken later door deszelfs moeder in den waterloop achter de woning gevonden, — de spoedige aangebragte geneeskundige hulp was onvermogend den drenkeling het leven terug te geven.

— De bakker *T.* te 's Hertogenbosch, is reeds lang aangeklaagd en vervolgd wegens het aan het huis van burgerlijke en militaire verzekering leveren van roggebrood, zamengesteld uit meerder zemelen dan hetzelve mogt bevatten. Verleden Dingsdag diende deze zaak voor de arrondissements-regtbank alhier. De heer officier van justitie heeft de schuldigverklaring gerequireerd, en veroordeeling tot een jaar gevangenzetting en *f* 25 boeten. Aanstaanden Dingsdag zal in deze zaak uitspraak geschieden.

— Te Tilburg is een persoon deze week wegens landlooperij aangehouden, die gaf voor te zijn een der prinsen van Brunswijk.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag ll. had er een treurig ongeluk plaats aan de fabrijk van den heer *W. A. Scholten*, te Hoogezand. Laatstgenoemde benevens een zijner knechts bevonden zich in de nabijheid van eenen stoomketel, juist toen deze sprong. Het kokende water verspreidde zich met eene verschrikkelijke kracht, alsmede de om den ketel gemetselde steenen, waarvan eenigen het dak uitgeworpen werden. De eigenaar kwam er, alhoewel vooral aan zijne handen deerlijk gebrand en eenige ligtere brandwonden aan het hoofd, zonder verdere ongelukken af; maar de arme knecht werd zoodanig door den kokenden stroom overdekt, dat hij na eenige uren verpleging den geest gaf.

Berigten van Curaçao, van den 25sten Julij, melden, dat de gouverneur dien dag naar Bonaire vertrokken was, en op zijne terugreis het eilandje Klein-Curaçao zou aandoen en er den eersten steen leggen van den te bouwen vuurtoren.

Omtrent den burgeroorlog in Venezuela melden die berigten hoofdzakelijk, dat den 22sten Junij te Caraccas een aanslag tegen het leven van den president *Monagas* ondernomen, maar mislukt was. Gelijktijdig heeft een 200tal ruiters een paar steden in de provincie Caraccas overrompeld en *Paez* tot president uitgeroepen; maar die opstandelingen zijn weldra door troepen van het gouvernement verslagen en op de vlugt gejaagd. Den 28sten hebben eenige aanhangers van *Paez* de stad Coro overrompeld en het arsenaal vermeesterd. Den 2den Julij heeft *Paez* zijne intrede in die stad gedaan, en den 20sten dier maand is hij, met 6 à 700 man troepen, te Cumarebo aangekomen. Een aanslag der zijnen op de stad Paraguana is mislukt, maar de stad Tocuyo is door zijne aanhangers vermeesterd. Het gouvernement van Venezuela heeft Coro in staat van blokkade verklaard.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 10 September.

TARWE tot iets lagere prijzen met meer handel; verkocht: 130, 131 ℔ bonte Poolsche *f* 282; 129 ℔ dito *f* 282; 133 ℔ Jar. Rijn *f* 232; 127 ℔ Jar. Eijerl. *f* 246.

ROGGE in een doen: 122 ℔ Jar. Munst. *f* 126; 125 ℔ N. Inl. *f* 134; 117 ℔ Gedroogde *f* 122.

GERST flaauw: 104 ℔ Jar. Vries. Winter *f* 112.

HAVER iets lager: 77 ℔ N. Voeder *f* 82.

BOEKWEIT slap: 122 ℔ N. Amersf. *f* 150; 149 ℔ Jar. Holst. *f* 130.

KOOLZAAD: Zeeuwsch 61 P. vl.; op 9 Vat, in April 67 1/2 P. vl.; Sept. 64 1/2 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 40 1/2; Vlieg. *f* 39 1/2; in Mei eerstk. *f* 40; Oct. *f* 39 1/2; Nov. *f* 39 5/8; Dec. *f* 39 3/4.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 29 3/4; Vlieg. *f* 28 3/4.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 40.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — **LIJNKOEKEN** *f* 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 11. SEPTEMBER 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	van *f*	6,95	tot *f*	8,40.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,00	» »	7,50.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,40	» »	4,50.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	4,65.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	4,40	» »	4,75.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,00	tot *f*	2,25.
Het 1000 Eiken Pelhout			»	2,00.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,25.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *September*) waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54, ⅛; 3 pCt. 63¹³/₁₆, ¹⁵/₁₆; 4 pCt. 84³/₈, ¼, ³/₈; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 84; Handelm. 4½ pCt. 164¼, 165; Aand. Rijnspoorweg 77; Belgie 2½ pCt. 46¾; Spanje Ardoins 11¹³/₁₆; dito van 510 p. st. 11¹³/₁₆, ⅞; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 27½, ³/₁₆, ½; Coupons Ardoins 8³/₁₆, ⁷/₁₆; Fr. Uitgest. 3⁵/₁₆; Portugezen te Londen 4 pCt. 31¼; Rusland 5 pCt. 104⁵/₈, 105; dito 1828—29 104⁵/₈, ¾; Certif. 1831—33 94¼; 4 pCt. bij *Hope* 86½; Certif. van Assign. 6 pCt. 65; Polen Certif. 74½, ⅜; Polen Aand. 141½, 142; Oostenr. Metalliek 84½, 85; Id. 2½ pCt. 44¾, ⅞; Weenerbank bij *Goll* 91; Fr. Oblig. 3 pCt. 53³/₁₆, ⅛.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.